Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541111	M.R.M. Klaas	18 juli 2023

Onderwerp
Lichtvervuiling

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 8 november 2022 is met 29 stemmen een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht de raad te informeren over de maatregelen die Gemeente Almelo neemt om lichtvervuiling tegen te gaan.

Het college is verzocht om:
1. Kritisch naar het eigen nachtelijk lichtgebruik te kijken en in de verlichting 's nachts uit te schakelen, c.q. te verminderen tot 50% in de eigen gebouwen.
2. Ondernemers, instelling en inwoners op te roepen door middel van een bewustwordingscampagne het lichtverbruik te verminderen of zelfs uit te schakelen in de nacht.
3. Aan nieuwe bedrijven en of bij de afgifte van nieuwe vergunningen te vragen een verlichtingsplan te maken c.q. dit mee te nemen als idee in het uit te werken voorstel voor het lichtplan.
4. In beeld te brengen hoe lichtvervuiling in Almelo terug gedrongen kan worden en of een lichtplan daarbij ondersteuning kan geven.
5. Om voor de perspectiefnota 2023 dit met de raad te delen.

Hieronder lichten wij ons standpunt toe ten aanzien van bovengenoemde punten.

1. *Lichtgebruik in eigen gebouwen en openbare ruimte*

Stadhuis Almelo:
Het stadhuis behoort tot één van de meest duurzame overheidsgebouwen.
Het gebouw beschikt over een Breeam Excellent certificering. Dit houdt in dat het gebouw op gebruik, beheer en prestaties zeer goed presteert. Door een intelligent gebouw beheer systeem (GBS) wordt elke vorm van overbodig energiegebruik in klimaat- en verlichtingsinstallaties voorkomen.

Zodra 's avonds het alarmsysteem wordt ingeschakeld, gaat er een signaal naar het GBS zodat alle installaties 'in rust' worden gezet. Ook wordt de verlichting op dat moment volledig uitgeschakeld met uitzondering van de noodverlichting en gevelverlichting, daar waar dit een meerwaarde heeft voor herkenbaarheid en veiligheid in en rondom het publieke gebouw.

Overige gebouwen:
Vanuit de overheid wordt aan eigenaren regelgeving opgelegd ten aanzien van de Energie Prestatie Norm en CO2 reductie. Daarnaast wordt de duurzaamheidsambitie van gemeente Almelo telkens vertaald bij alle aanpassingen van gebouwen in eigendom of gebruik van de gemeente.

Openbare omgeving:
In 2019 is na instemming van de raad gestart met omzetting van openbare verlichting naar LED om hiermee een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van Almelo. De opgave wordt in de periode 2020 tot en met 2023 gefaseerd uitgevoerd. We zitten in de laatste fase van grootschalige vervanging van armaturen (ruim 11.000 stuks) voor de openbare verlichting van conventioneel naar LED.

Daarbij wordt het vermogen van de nieuwe armaturen zodanig ontworpen dat ze aan de ondergrens van de klasse waarvoor ze dienen, voldoen. Van 23.00 – 06.00 uur worden deze vermogens nog extra terug gedimd naar 70% van het oorspronkelijke vermogen. Wij voldoen hiermee aan de laatste richtlijnen voor openbare verlichting voor zowel verkeersveiligheid als sociale veiligheid. Doordat we overstappen op LED, wordt het strooilicht tot een minimum beperkt. Dat komt doordat LED's het licht in een bepaalde hoek uitzenden en de conventionele lampen rondstralen zijn, waardoor het licht daar ook op niet gewenste plekken (onder andere omhoog in de lucht) komt.

2. *Bewustwordingscampagne lichtverbruik*

Waar het gaat om lichtvervuiling als gevolg van alle activiteiten binnen de stad (dus zowel door particuliere, bedrijfsmatig maar ook publieke lichtbronnen) kan een bewustwordingscampagne wellicht uitkomst bieden. Hieraan wordt binnen de reguliere communicatie-uitingen extra aandacht gegeven. Dit kunnen berichten zijn op sociale media of in het Almelo's Weekblad.

3. *Lichtvervuiling terugdringen door verlichtingsplan te eisen*

Lichtvervuiling of lichthinder wordt in principe gereguleerd vanuit Milieu. Daarvoor hebben we de Wabo-vergunningplicht milieu (type C-bedrijven; de wat grotere industriële en agrarische inrichtingen) en de algemene regels vanuit het Activiteitenbesluit (type B-bedrijven; horeca-, sport-, recreatie inrichtingen, woon- en verblijfsgebouwen maar ook bepaalde industriële en agrarische bedrijven).

4. *Huidige praktijk lichthinder*

Situaties waar sprake is van lichtvervuiling of lichthinder zijn altijd specifiek. Een algemeen lichtplan biedt geen uitkomst. In voorkomende gevallen van lichthinder wordt op basis van metingen vastgesteld, of er sprake is van lichthinder. Zo ja, dan volgt een maatwerkvoorschrift, waarmee lichthinderbeperkende maatregelen worden opgelegd aan bedrijf of instelling. Hiermee kunnen excessen het hoofd worden geboden.

Wel blijven we uiteraard nadenken hoe licht toegevoegde waarde kan leveren aan de beleving van de stad en in het bijzonder de openbare ruimte.
Naast een sfeerbepalende factor zal verlichting steeds vaker een wezenlijke rol spelen voor de zichtbaarheid en veiligheid van personen, gebouwen en omgeving. Proactief initieert en ondersteunt Gemeente Almelo innovatieve plannen welke zij, door zelf het goede voorbeeld te geven, aan de gemeenschap wil uitdragen. In de uitwerking hiervan gelden daarbij wel steeds de kaders van de wettelijke normen, aangevuld met de uitgangspunten zoals in deze brief staan beschreven.

Met deze brief wordt de motie als afgedaan beschouwd door het college.
Hiermee hopen we u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne A.J. Gerritsen